

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 200
din 30.03.2022

Dosarul nr. 534/2021 conexasat cu dosar **542/2021** și dosar **551/2021**
Petiții nr. 4779/23.06.2021, nr.4882/29.06.2021 și nr.4925/30.06.2021
Petenți:
Reclamată:

Obiect: posibilă faptă de discriminare determinată de faptul că proiectul de act normativ intitulat „Lege privind unele măsuri pentru continuarea activității de către persoanele care îndeplinesc condițiile de pensionare” conține încălcări ale mai multor drepturi fundamentale.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

- 1.
- 2.
- 3.

Numele și sediul reclamatului

4. -

II. Citarea părților

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare, cu invocarea, din oficiu, a excepției prematurității petiției.

IV. Susținerile părților

Susținerile petenților

6. Prin petițiile înregistrate la CNCD, petenții arată că proiectul de act normativ intitulat „Lege privind unele măsuri pentru continuarea activității de către persoanele care îndeplinesc condițiile de pensionare ” conține încălcări ale mai multor drepturi fundamentale.

7. Pe site-ul MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE, la data de 11.03.2021, a fost publicat la secțiunea Transparență Decizională proiectul de act normativ intitulat „Lege privind unele măsuri pentru continuarea activității de către persoanele care îndeplinesc condițiile de pensionare ”, ulterior pe site-ul Consiliului Economic și Social a fost publicat proiectul de act

CONSILIUL NAȚIONAL
pentru **COMBATEREA**
DISCRIMINĂRII

Piața Valter Mărcăineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

normativ intitulat „ Lege privind unele măsuri pentru continuarea activității de către persoanele care îndeplinesc condițiile de pensionare ”inițiat, semnat și asumat de către reclamată, prin care petenții consideră că sunt puși într-o situație de discriminare indirectă raportat la alți cetățeni ai țării precum și raportat la alți cetățeni din state membre ale Uniunii Europene și din alte țări care nu sunt membre UE dar au ratificat același Tratat al O.N.U. inițiat de Organizația Internațională a Muncii ratificat și de România.

8. Petenții arată că, din cuprinsul proiectului de act normativ inclusiv Consiliul Legislativ prin avizul negativ nr.413 din 08.06.2021 a constatat mai multe încălcări ale mai multor drepturi fundamentale, inclusiv situații de discriminare indirectă, astfel:

„În esență, se urmărește interzicerea cumulului oricărui tip de pensie cu salariul/ indemnizația cuvenite în temeiul unui act juridic generator al unui raport juridic de runcă lato sensu, preconizându-se ca persoanele care îi desfășoară activitatea în baza unui contract individual de muncă, a unui raport de serviciu sau a unui act de numire în funcție, după caz și care îndeplinesc condițiile de pensionare să fie obligate să aleagă între continuarea activității la același angajator în temeiul aceluiași raport de muncă până la împlinirea vârstei de 70 de ani și încasarea pensiei și indemnizației cuvenite conform legii după îndeplinirea condițiilor de pensionare.

În acest context, atragem atenția asupra faptului că, în Expunerea de motive, rațiunile obiective pentru care persoanele în cauză ar putea fi obligate să opteze între dreptul fundamental la muncă și dreptul fundamental la pensie sunt prezentate de o manieră sumară și neargumentată juridic sau cu intonații bugetare „Având în vedere constrângerile bugetare și reducerea costurilor suportate din bugetul de stat în privința cheltuielilor de personal, proiectul de lege propune o revizuire a legislației aplicabile în cazul cumulului pensiei cu salariul și o alternativă prin care un angajat din sistemul public poate exercita opțiunea între pensie și veniturile salariale aferente raportului de muncă.

9. Prin adresa nr. 6314/23.08.2021, petentul C.M își precizează sesizarea solicitând respingerea excepției prematurității.

10. Prin notele scrise depuse cu adresa nr.6982/20.09.2021, e solicită respingerea susținerilor formulate în apărare de reclamată.

11. Reclamații solicită ca, pe lângă aplicarea amenzii contravenționale, CNCD să dispună obligarea părții care a săvârșit fapta să publice în mass-media, un rezumat al Hotărârii prin care se constată săvârșirea contravenției, precum și orice măsură necesară pentru înlăturarea consecințelor acestei fapte.

Susținerile reclamatei

12. Prin punctul de vedere depus cu adresa nr. 6247/19.08.2021, reclamata solicită admiterea excepției de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării și excepția prematurității, invocate din oficiu de membrii Colegiului director.

13. Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării sunt pronunțate doar în vederea investigării și sancționării contravenționale a faptelor sau actelor de discriminare, fapte înțelese ca acțiuni ori inacțiuni ilicite care încalcă normele dreptului obiectiv, cauzând prejudicii unei persoane. Nicio prevedere cuprinsă în Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 nu abilitază Colegiul să emită hotărâri în exercitarea

CONSILIUL NAȚIONAL
pentru **COMBATEREA**
DISCRIMINĂRII

Piața Valter Mărcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

atribuției de armonizare a legislației. Această concluzie este impusă de mai multe aspecte, precum necesitatea sesizării Consiliului în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei, sarcina dovedirii faptei de către cel care se consideră discriminat, posibilitatea de a proba inclusiv prin înregistrări audio sau video, aplicarea sancțiunilor contravenționale, caracterul executoriu al hotărârii Consiliului în ceea ce privește sancțiunea pecuniară și posibilitatea restabilirii situației anterioare. O interpretare contrară, care ar legitima Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării să aplice sancțiuni contravenționale pentru adoptarea unor acte normative, ar reprezenta un nonsens. De asemenea, restabilirea situației anterioare discriminării "create" printr-o dispoziție legală este de altfel imposibilă printr-o hotărâre a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, dispozițiile din legi sau ordonanțe bucurându-se, până la proba contrară, de prezumția de constituționalitate, iar cele cuprinse într-un act administrativ de prezumția de legalitate.

10. Pe fondul cauzei, reclamata arată că MMPS este organ de specialitate al administrației publice centrale și, în această calitate, poate răspunde doar în probleme din domeniul de activitate al ministerului, ori pretențiile petentului exced acestei reglementări având în vedere precizările de mai sus, dar și faptul că răspunderea în elaborarea, adoptarea, modificarea legilor revine organului legislativ, Parlamentul, în temeiul art. 61 alin. (1) din Constituție.

Așa fiind, dispozițiile unei legi, ordonanțe de urgență, reclamate ca având efect discriminatoriu, nu pot face, prin ele însele, obiectul unei sesizări întemeiate pe OG nr. 137/2000, ci doar al unei excepții de neconstituționalitate în a cărei soluționare Curtea Constituțională are atribuții exclusive, conform art. 146 lit. d) din Constituția României.

11. Parlamentul este unica autoritate legiuitoare a țării conform art. 61 alin. (1) din Constituție. În virtutea textelor constituționale, Parlamentul și Guvernul, prin delegare legislativă, în condițiile art. 115 din Constituție, au competența de a institui, modifica și abroga norme juridice. Față de solicitarea de anulare a Expunerii de motive a proiectului de "Lege privind unele măsuri pentru continuarea activității de către persoanele care îndeplinesc condițiile de pensionare", reclamata apreciază că nu este posibilă anularea expunerii de motive, deoarece este un act care nu este apt să producă efecte juridice specifice dreptului administrativ prin sine, pregătind numai întocmirea actului administrativ, care poate fi atacat în fața instanței de contencios administrativ. Dacă anularea actului administrativ se poate realiza independent de anularea operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii actului supus judecății, anularea acestora din urmă nu este posibilă fără anularea actului, potrivit art. 18 alin. (2) din Legea nr. 554/2004.

12. Din interpretarea art. 2 alin. (1) lit. c) coroborat cu art. 18 alin. (1) și (2) din Legea nr. 544/2004, rezultă că instanța de contencios administrativ este competentă să anuleze o operațiune administrativă premergătoare emiterii unui act administrative, numai în ipoteza în care cererea este formulată concomitent cu solicitarea de anulare a actului administrativ respectiv. Altfel spus, operațiunile administrative neproducând efecte juridice nu pot fi controlate de către instanța de contencios administrativ în mod separat pe calea unei acțiuni directe.

13. Proiectul de "Lege privind unele măsuri pentru continuarea activității de către persoanele care îndeplinesc condițiile de pensionare" a fost postat pe site-ul MMPS, la rubrica

transparență decizională pentru a primi propuneri, sugestii sau opinii în perioada 11.03.2021-20.03.2021 iar termenul de 10 zile prevăzut de art. 7 alin. (4) din legea nr. 52/2003 a fost respectat.

14. Prin Hotărârea 215/27.10.2021, pronunțată în dosarul cu nr. 277/36/2021 având același obiect, Curtea de Apel Constanta a respins excepția necompetenței materiale a Curții de Apel Constanța și a admis excepția inadmisibilității acțiunii, respingând acțiunea exercitată ca inadmisibilă.

IV. Cadrul legal aplicabil

15.- O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare - Ordinul nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor si sesizărilor

V. Motivele de fapt și de drept

16. Petenții reclamă faptul că proiectul de act normativ intitulat „Lege privind unele măsuri pentru continuarea activității de către persoanele care îndeplinesc condițiile de pensionare” conține încălcări ale mai multor drepturi fundamentale.

17. Potrivit Art. 63 alin. 1 din Ordinul nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor si sesizărilor, ”Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.”

Luând act de plângere, astfel cum este formulată, precum și de susținerile părților, Colegiul urmează a analiza excepțiile invocate din oficiu.

18. Referitor la excepția prematurității cererilor, invocată din oficiu de CNCD, Colegiul director o va respinge, constatând că un proiect de act normativ reprezintă materializarea unor propuneri a căror adoptare poate fi susceptibilă de crearea unor situații discriminatorii.

19. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Astfel se poate considera discriminare:

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

19. Având în vedere documentația analizată și susținerile părților, Colegiul director constată că, în speță, nu se poate constata că a fost făcută o diferențiere între petenți și alți salariați având aceeași încadrare, deoarece nu suntem în situația în care persoane aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, cei care au beneficiat de majorări salariale fiind cei ce au obținut hotărâri judecătorești definitive în acest sens.

20. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO)

CONSILIUL NATIONAL
pentru **COMBATAREA**
DISCRIMINĂRII

Piața Valter Mărcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

În domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993, Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996).

21. În hotărârea dată în cazul Thlimmenos împotriva Greciei din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

22. Reiterând faptul că natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu și o situație de comparabilitate, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și un criteriu interzis invocat de persoana în cauză, Colegiul observă că nu se regăsesc elementele constitutive ale încălcării unui drept recunoscut de lege, potrivit art. 2 alin.1) din O.G. nr. 137/2000, republicată (lipsă elemente de comparabilitate privind aplicarea aceluiași tratament între cele două categorii sociale menționate: pensionari și salariați).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge excepția prematurității cererii.
2. Nu se întrunesc elementele constitutive a unei fapte de discriminare ca urmare a art. 2 alin.1) din O.G. nr. 137/2000, republicată (lipsă elemente de comparabilitate privind aplicarea aceluiași tratament între cele două categorii sociale menționate: pensionari și salariați).
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

CONSILIUL NATIONAL
pentru **COMBATAREA**
DISCRIMINĂRII

Piața Valter Mărcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 30.03.2022 au fost:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DIACONU ADRIAN – Membru

CRISTIAN JURA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MARIA MOȚA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 02.05.2022

Redactată și motivată: M.M. și M.M

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

CONSILIUL NAȚIONAL
pentru **COMBATEREA**
DISCRIMINĂRII

Piața Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro